

AYOLLAR KIYIMLARINI ZAMONAVIY METODLARDA MODELLASHTIRISH

Berdiyeva Laylo Anvar qizi

Termiz davlat pedagogika instituti, texnologik ta'lim yo'nalishi talabasi

berdiyevalaylo452@gmail.com

Annotatsiya

Mazkur maqolada ayollar kiyimlarini zamonaviy metodlarda modellashtirish jarayoni dizayn, texnologiya va ishlab chiqarish nuqtai nazaridan kompleks tarzda tadqiq etiladi. Zamonaviy kiyim modellashtirish jarayoni nafaqat estetik talablarni, balki ergonomik, funksional va ekologik mezonlarni ham hisobga olishni taqozo etishi ilmiy jihatdan asoslanadi. Tadqiqotda ayollar kiyimlarini loyihalashda raqamli texnologiyalar, kompyuter yordamida dizayn (CAD), 3D-modellashtirish va konstruktiv-texnologik yondashuvlarning ahamiyati tahlil qilinadi. Adabiyotlar tahlili orqali an'anaviy konstruksiyalash usullari bilan zamonaviy modellashtirish metodlari taqqoslanib, ularning ustun va cheklangan jihatlari aniqlanadi. Metodologik qismda ayollar kiyimini modellashtirishning bosqichma-bosqich texnologiyasi yoritilib, zamonaviy metodlarning amaliy samaradorligi asoslab beriladi. Tadqiqot natijalari zamonaviy modellashtirish usullari ayollar kiyimlarining moslashuvchanligi, qulayligi va estetik sifatini sezilarli darajada oshirishini ko'rsatadi.

Kalit so'zlar: ayollar kiyimi, modellashtirish, moda dizayni, CAD tizimlari, 3D-modellashtirish, konstruksiya, zamonaviy texnologiyalar.

Abstract

This article comprehensively studies the process of modeling women's clothing using modern methods from the perspective of design, technology and production. It is scientifically proven that the process of modern clothing modeling requires taking into account not only aesthetic requirements, but also ergonomic, functional and environmental criteria. The study analyzes the importance of digital technologies, computer-aided design (CAD), 3D modeling and constructive-technological approaches in the design of women's clothing. Through an analysis of the literature, modern modeling methods are compared with traditional design methods, and their advantages and limitations are identified. The methodological part highlights the step-by-step technology of modeling women's clothing and justifies the practical effectiveness of modern methods. The results of the study show that modern modeling methods significantly increase the flexibility, comfort and aesthetic quality of women's clothing.

Keywords: women's clothing, modeling, fashion design, CAD systems, 3D modeling, construction, modern technologies.

KIRISH QISMI

Yengil sanoat va moda industriyasining tezkor rivojlanishi ayollar kiyimlarini loyihalash va modellashtirish jarayonlariga mutlaqo yangi talablarni yuzaga keltirmoqda. Zamonaviy iste'molchi kiyimdan nafaqat tashqi ko'rinishdagi estetik jozibadorlikni, balki qulaylik, ergonomik moslik, funktsionallik hamda individual uslubni ham kutmoqda. Shu sababli ayollar kiyimlarini modellashtirish jarayoni an'anaviy andozalarga asoslangan yondashuvdan chiqib, yuqori texnologiyalar va innovatsion metodlar bilan boyitilmoqda.

An'anaviy modellashtirish usullarida kiyim shaklini yaratish asosan qo'lda bajariladigan konstruksiyalash va andozalash jarayonlariga tayangan. Biroq bunday yondashuv ishlab chiqarish tezligi, aniqlik va moslashuvchanlik jihatidan zamonaviy talablarni to'liq qondira olmaydi. Bugungi kunda raqamli texnologiyalar asosida amalga oshirilayotgan modellashtirish metodlari ayollar kiyimini loyihalash jarayonini tubdan o'zgartirib, inson omiliga bog'liq xatolarni kamaytirish va dizayn sifatini oshirish imkonini bermoqda.

Mazkur maqolada ayollar kiyimlarini zamonaviy metodlarda modellashtirish masalasi dizayn va texnologiya integratsiyasi doirasida ko'rib chiqiladi. Tadqiqotning asosiy maqsadi — zamonaviy modellashtirish metodlarining nazariy va amaliy afzalliklarini tahlil qilish hamda ularning ayollar kiyimi sifatiga ko'rsatadigan ta'sirini ilmiy asoslashdan iborat.

ADABIYOTLAR TAHLILI

Moda va kiyim dizayni sohasidagi ilmiy adabiyotlarda modellashtirish jarayoni kiyim yaratishning asosiy va hal qiluvchi bosqichi sifatida e'tirof etiladi. Yevropa va Osiyo tadqiqotchilarining ishlarida ayollar kiyimini modellashtirishda ergonomika va antropometrik ko'rsatkichlarni chuqur hisobga olish zarurligi ta'kidlanadi. J. Aldrich va H. Armstrong tadqiqotlarida konstruksiya va modellashtirishning an'anaviy usullari batafsil yoritilgan bo'lsa, zamonaviy adabiyotlarda 3D-moda dizayni va virtual prototiplash masalalariga alohida e'tibor qaratilmoqda.

Mahalliy ilmiy manbalarda ham ayollar kiyimlarini modellashtirishga oid izlanishlar mavjud bo'lib, ular asosan milliy kiyim shakllarini zamonaviy dizayn bilan uyg'unlashtirish masalalariga qaratilgan. Shu bilan birga, adabiyotlar tahlili shuni ko'rsatadiki, zamonaviy raqamli modellashtirish metodlarining texnologik va iqtisodiy samaradorligi tizimli tarzda yoritilmagan. Ushbu maqola ana shu ilmiy bo'shliqni to'ldirishga xizmat qiladi.

METODOLOGIYA

Tadqiqot metodologiyasi tizimli, taqqoslama va texnologik yondashuvlarga asoslangan. Ayollar kiyimini modellashtirish jarayoni dizayn g'oyasini yaratish, konstruksiya ishlab chiqish, raqamli modellashtirish va virtual sinov bosqichlarida tahlil qilinadi. Tadqiqotda CAD tizimlari, 2D va 3D-modellashtirish dasturlaridan foydalanish imkoniyatlari metodik jihatdan asoslandi.

Metodologik jarayon doirasida an'anaviy konstruksiyalash usullari bilan zamonaviy raqamli modellashtirish yondashuvlari taqqoslab o'rganildi. Asosiy baholash mezonlari sifatida aniqlik, moslashuvchanlik, vaqt tejalishi va dizayn sifati olindi. Natijalar tizimli tahlil asosida umumlashtirildi.

NATIJARAR

Tadqiqot natijalari zamonaviy modellashtirish metodlari ayollar kiyimlarini ishlab chiqishda yuqori samaradorlikni ta'minlashini ko'rsatdi. Raqamli modellashtirish yordamida kiyim konstruksiyalarining aniqligi oshib, individual figuralarga moslashtirish imkoniyatlari kengaydi. 3D-modellar orqali kiyimning real tanada qanday ko'rinishi oldindan baholanib, dizayn xatolarining oldi olindi.

Ayollar kiyimini modellashtirish usullarining taqqoslamasi

Ko'rsatkich	An'anaviy metod	Zamonaviy metod
Aniqlik	O'rtacha	Yuqori
Moslashuvchanlik	Cheklangan	Keng
Dizayn tezligi	Sekin	Tez
Vizual natija	Chegaralangan	Realistik

O'tkazilgan tadqiqotning chuqurlashtirilgan natijalari shuni ko'rsatdiki, ayollar kiyimlarini zamonaviy metodlarda modellashtirish amaliyoti nafaqat dizayn sifati, balki ishlab chiqarish jarayonining umumiy samaradorligiga ham sezilarli ta'sir ko'rsatadi. Raqamli modellashtirish texnologiyalari, xususan CAD va 3D-visualizatsiya asosida ishlangan konstruksiyalar kiyimlarning tana o'lchamlariga moslashuv darajasini oshirdi, natijada qayta ishlash va tuzatishlar soni keskin kamaydi. Bu holat ishlab chiqarish tannarxining pasayishiga va vaqt resurslaridan samaraliroq foydalanishga olib keldi.

Natijalardan ko'rinadiki, zamonaviy modellashtirish metodlari yordamida yaratilgan ayollar kiyimlarida estetik mutanosiblik bilan bir qatorda ergonomik qulaylik ham ta'minlandi. 3D-modellar asosida o'tkazilgan virtual sinovlar kiyimning turli harakatlardagi holatini oldindan baholash imkonini berdi, bu esa amaliy tikuv jarayonida aniqlanadigan kamchiliklarning oldini oldi. Ayniqsa, bel, yelka va ko'krak qismlarida moslashuvchanlik darajasining oshgani kuzatildi.

Shuningdek, natijalar dizaynerlik jarayonida ijodiy erkinlikning kengayganini ko'rsatdi. Zamonaviy modellashtirish dizaynerga turli variantlarni tezkor sinovdan o'tkazish imkonini berib, buyum shakli va detallarini optimal holatgacha takomillashtirishga xizmat qildi. Bu esa ayollar kiyimlarining model xilma-xilligini oshirib, bozor talablariga tez moslashishni ta'minladi.

MUHOKAMA

Olingan natijalar shuni ko'rsatadiki, zamonaviy metodlar asosida modellashtirish faqat texnologik qulaylik emas, balki dizayn tafakkurini ham yangi bosqichga olib chiqadi. Muhokama jarayonida aniqlanishicha, raqamli modellashtirish dizaynerga ijodiy erkinlik berib, eksperimentlar sonini ko'paytiradi. Shu bilan birga, bunday yondashuv ishlab chiqarish jarayonini iqtisodiy jihatdan samaraliroq qiladi.

Zamonaviy metodlarda modellashtirishning keng joriy etilishi dizayner va texnolog o'rtasidagi hamkorlikni mustahkamlashini ham ta'kidlash lozim. Bu esa ayollar kiyimlari sifatining kompleks yaxshilanishiga olib keladi.

Olingan natijalar asosida olib borilgan muhokama shuni ko'rsatadiki, ayollar kiyimlarini zamonaviy metodlarda modellashtirish faqat texnik jarayon emas, balki dizayn tafakkurini tubdan o'zgartiruvchi konseptual yondashuv hisoblanadi. Mazkur metodlar dizayner va texnolog o'rtasidagi chegaralarni birmuncha yaqinlashtirib, kiyim yaratish jarayonini yagona integratsiyalashgan tizim sifatida shakllantiradi. Bu holat dizayndan to'ishlab chiqarishgacha bo'lgan bosqichlar o'rtasida axborot yo'qotilishini kamaytiradi.

Muhokama davomida aniqlanishicha, zamonaviy modellashtirish metodlarining samaradorligi ularni qo'llovchi mutaxassislarining texnologik savodxonligi bilan chambarchas bog'liq. Agar dizayner raqamli vositalardan faqat shakliy bezak yaratish darajasida foydalansa, zamonaviy metodlarning to'liq imkoniyatlari yuzaga chiqmaydi. Shuning uchun bunday texnologiyalarni joriy etish bilan birga, kadrlar tayyorlash masalasiga ham alohida e'tibor qaratish lozim.

Bundan tashqari, muhokama jarayonida zamonaviy modellashtirish metodlarining ekologik jihatlari ham muhim ahamiyat kasb etishi ta'kidlandi. Virtual modellashtirish material sarfini kamaytirib, ortiqcha chiqindilarning oldini oladi. Bu esa ayollar kiyimlarini ishlab chiqarishda barqaror rivojlanish tamoyillariga mos keladi.

XULOSA

Xulosa qilib aytganda, ayollar kiyimlarini zamonaviy metodlarda modellashtirish moda sanoatining strategik rivojlanish yo'nalishlaridan biridir. Raqamli va innovatsion modellashtirish metodlari kiyimlarning estetik, ergonomik va funksional sifatlarini oshirish imkonini beradi. Ushbu yondashuvni tizimli va ilmiy

asoslangan holda joriy etish ayollar kiyimlari ishlab chiqarish samaradorligini sezilarli darajada yaxshilaydi.

Kengaytirilgan tahlil va muhokamalar asosida xulosa qilish mumkinki, ayollar kiyimlarini zamonaviy metodlarda modellashtirish moda va yengil sanoat rivojidadagi muhim strategik omil hisoblanadi. Raqamli va innovatsion yondashuvlar kiyim dizaynining an'anaviy chegaralarini kengaytirib, estetik, ergonomik va texnologik jihatdan mukammal mahsulot yaratish imkonini beradi. Bu jarayon dizaynerlik faoliyatini yanada ilmiy asoslangan va tizimli holatga olib chiqadi.

Zamonaviy modellashtirish usullari yordamida ayollar kiyimlarining individual ehtiyojlarga moslashuv darajasi ortib, iste'molchi qoniqishi sezilarli darajada oshadi. Shu bilan birga, ishlab chiqarish jarayonida vaqt va resurslarni tejash imkoniyati paydo bo'lib, iqtisodiy samaradorlik ta'minlanadi. Bu esa zamonaviy bozor sharoitida raqobatbardosh mahsulot yaratishda muhim afzallikdir.

Xulosa sifatida aytish mumkinki, ayollar kiyimini modellashtirishda zamonaviy metodlardan foydalanish qisqa muddatli trend emas, balki moda sanoatining uzoq muddatli rivojlanish yo'nalishi sifatida qaralishi lozim. Uni tizimli joriy etish va ilmiy asoslash milliy va xalqaro miqyosda sifatli, innovatsion va barqaror kiyim mahsulotlarini yaratish uchun mustahkam zamin yaratadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Aldrich W. Metric Pattern Cutting for Women's Wear. – Oxford: Blackwell Science, 2018. – 256 p.
2. Armstrong H. Patternmaking for Fashion Design. – New York: Pearson, 2019. – 816 p.
3. Кимёгаров А.А. Кийим конструкциялаш ва моделлаштириш асослари. – Тошкент: Фан, 2020. – 240 б.
4. Садыкова Л.Х. Мода дизайни ва рақамли технологиялар. – Тошкент: Ўқитувчи, 2021. – 198 б.